

55 56

החוג לפסיכולוגיה

B.A. חוג לימודים לתואר

מסלול דו-חוגי וחד חוגי

שנה"ל תשע"ט

ראש החוג : ד"ר מירב חן

חברי הסגל האקדמי :

פרופסור מן המניין : פרופ' משה זיידנר, פרופ' מולי להד, פרופ' שאול קמחי

מרצה בכיר : ד"ר מרינה גורושיט, ד"ר עומר הורוביץ, ד"ר אילנה הירסטון, ד"ר מירב חן,

ד"ר יוחאי עתריה, ד"ר סיון רוז

מרצה : ד"ר בת אל חזן לירון, ד"ר אלי פיטקובסקי

מרצים מן החוץ : ד"ר אורה אביעזר, ד"ר גליה אנקורי, ד"ר עמית גרין, ד"ר הדס

מרציאנו, ד"ר נעם קרש, גבי רויטל תמרי

מתרגלים : מר צביקה אופיר, גבי אלה דרור, גבי מזל קדוש

מטרת הלימודים

הפסיכולוגיה היא ענף של מדעי החברה העוסק בחקר ההתנהגות האנושית על היבטיה השונים. לימודי הפסיכולוגיה כוללים מגוון רחב של תחומים כגון למידה, חשיבה, התנהגות חברתית, מבחנים פסיכולוגיים, אישיות האדם, התפתחות, פסיכו-פיזיולוגיה (יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות) ופסיכו-פתולוגיה (הפרעות שונות והטיפול בהן).

תכנית הלימודים מיועדת להקנות לסטודנטים היכרות עם שאלות היסוד של הפסיכולוגיה, עם המושגים והמודלים הבסיסיים של ענפי הפסיכולוגיה השונים ועם הגישות המדעיות השונות הנהוגות כיום במחקר הפסיכולוגי. בתכנית הלימודים מושם דגש על למידה אקדמית-מחקרית במטרה להביא את הסטודנטים לרמה התואמת את המקובל בתכניות הלימוד בפסיכולוגיה בארץ, וליכולת להתמודד בהצלחה עם בחינת הקבלה הארצית לתואר שני בפסיכולוגיה (בחינת מתאם).

בוגרי התוכנית שירצו להמשיך ללימודי מ.א. יוכלו להתמודד עם דרישות הקבלה לתוכניות ה-M.A. והדוקטורט באוניברסיטאות בישראל ובח"ל. בוגרי התכנית שיעדיפו לצאת לשוק העבודה עם סיום לימודי התואר יוכלו לתפקד בהצלחה כעוזרי מחקר, מדריכים במוסדות חינוך ומוסדות בריאות הנפש, מנהלי כוח אדם בארגונים, מורים למדעי החברה ופסיכולוגיה בבתי ספר תיכוניים, או להמשיך את לימודיהם בתוכניות לימודי תעודה לתחומים טיפוליים כמו זואו-תרפיה, דרמה-תרפיה וכו'.

לימודי מיומנויות

אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, **לימודי האנגלית** הנם לימודי חובה לתואר. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם:

❖ סטודנטים שרמתם **בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון** ללימודיהם.

❖ סטודנטים שרמתם **מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם.**

בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית טרם הרישום לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים. רישום לקורסי הסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים/עבודות גמר לא יתאפשר ללא רמת פטור באנגלית.

קורס רוח

על פי החלטת המכללה על כל סטודנט ללמוד במהלך התואר 2 נ"ז קורס רוח כלל מכללתי. במסלול הדו-חוגי הסטודנט ילמד קורס זה במסגרת קורסי הבחירה של החוג השני (לא בפסיכולוגיה). במסלול החד-חוגי על הסטודנט ללמוד קורס זה בשנה א' בלבד.

הבעה ורטוריקה

סטודנט החייב בקורס הבעה ורטוריקה יזוכה בעבור הקורס ב-2 נ"ז בגין חובת קורס "רוח כלל מכללתי".

השתתפות במחקר

סטודנטים בשנה א' חייבים ב-10 שעות השתתפות כנבדקים במחקרים הנערכים על ידי מרצי החוג והסטודנטים.

תנאים למעבר בין השנים:

- א. ציון משוקלל של 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה של שנה א' בפסיכולוגיה.
- ב. מעבר משנה א' לשנה ב': על כל סטודנט להשתתף ב-10 שעות מחקר בחוג לפסיכולוגיה. ללא השלמת שעות מחקר לא ניתן יהיה ללמוד בשנה ב' קורס חובה "שיטות מחקר".
- ג. ציון 'עובר' בקורסי חובה ובחירה בפסיכולוגיה: 60 ומעלה.
- ד. ציון 'עובר' בסמינר מחקר: 70 ומעלה.
- ה. ציון גמר לקבלת תואר: ציון משוקלל 70 ומעלה.
- ו. סטודנט שנכשל פעמיים בקורס חובה חוגי יופסקו לימודיו בחוג. בהתקיים נסיבות מיוחדות, וזאת על פי החלטת ראש החוג או וועדת ההוראה החוגית, יהיה הסטודנט רשאי להירשם שוב לקורס האמור ולהמשיך לימודיו בתנאים שיקבע החוג.

תכנית הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד: מסלול חד חוגי - 120 נ"ז בחוג לפסיכולוגיה, ומסלול דו חוגי 122 נ"ז (62 נ"ז בפסיכולוגיה ו-60 נ"ז בחוג נוסף). במסלול הדו-חוגי ניתן לבחור באחד מחמשת השילובים הבאים: החוג לכלכלה וניהול, החוג לחינוך, החוג ללימודים רב-תחומיים (השילוב עם החוג ללימודים רב-תחומיים אינו כולל את המקבץ בפסיכולוגיה), החוג לשירותי אנוש והחוג ללימודי מזרח אסיה.

קורסי חובה לפי שנות לימוד במסלולים השונים

קורסי חובה לשנה א'

שם הקורס	שנה	סמס'	נ"ז	המסלול הנבחר		הערות
				חד-חוגי	דו-חוגי	
מבוא לסטטיסטיקה שו"ת	א	שנתי	6	חובה	חובה	
מבוא לפסיכולוגיה שו"ת	א	שנתי	5	חובה	חובה	
מבוא לפסיכופיזיולוגיה	א	שנתי	5	חובה	חובה	
תאוריות אישיות	א	שנתי	4	חובה	חובה	
קורס רוח	א-ג	סמס'	2	חובה	חובה	ניתן ללמוד במהלך הלימודים
בחירה מחוגים אחרים*	א		18	בחירה	-----	
סה"כ נ"ז נדרש				40 נ"ז	20 נ"ז	

* הקורס הכרת מסגרות החינוך המיוחד הוא קורס קדם למי שמעוניין לקחת את קורסי ההתנסות המעשית במסלול החד-חוגי בלבד. הקורס נחשב לקורס בחירה מחוגים אחרים.

קורסי חובה לשנה ב'

שם הקורס	שנה	סמסטר	נ"ז	המסלול הנבחר	
				חד-חוגי	דו-חוגי
דחק וחוסן	ב	סמס'	2	חובה	-
מבוא לפילוסופיה של המדע	ב	סמס'	2	חובה	-
מבחנים פסיכולוגיים	ב	סמס'	2	חובה	-
מחקר מודרך	ב	שנתי	2	חובה	-
מעבדה ניסויית	ב	שנתי	4	חובה	חובה
נירו-פסיכיאטריה בראי הקולנוע	ב	סמס'	2	חובה	-
סטטיסטיקה למתקדמים	ב	סמס'	2	חובה	-
פסיכולוגיה חברתית	ב	שנתי	4	חובה	חובה
פסיכולוגיה קוגניטיבית	ב	שנתי	4	חובה	חובה
שיטות מחקר שו"ת	ב	שנתי	6	חובה	חובה
סה"כ חובה נדרש				30 נ"ז	18 נ"ז

קורסי בחירה לשנה ב'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמסטר	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
-	בחירה	4	סמס'	ב	אלימות כלפי נשים
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	הורמונים, מוח והתנהגות
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	התודעה והמוח – אתגרים במאה ה - 21
-	בחירה	2	סמס'	ב	התערבויות ראשוניות במצבי דחק וחוסן
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	חקר המוח הרגשי
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	מבוא לפסיכולוגיה קלינית
בחירה	חובה	2	סמס'	ב	מחקר מודרך
בחירה	חובה	2	סמס'	ב	סטיסטיקה למתקדמים
בחירה	בחירה	2	סמס'	ב	פסיכולוגיה של שליטה והשפעה
-	בחירה	2	סמס'	ב	פרקים נבחרים בהשמנת ילדים (קורס מקוון)
4 נ"ז	10 נ"ז				סה"כ בחירה נדרש

קורסי חובה לשנה ג'

המסלול הנבחר		נ"ז	סמסטר	שנה	שם הקורס
דו-חוגי	חד-חוגי				
-	חובה	2	סמס'	ג	למידה
-	חובה	2	סמס'	ג	מבוא לפסיכולוגיה של גורמי אנוש
-	חובה	2	סמס'	ג	מינקות לבגרות : תהליכי היקשרות לאורך מעגל החיים
חובה	חובה	4	שנתי	ג	פסיכולוגיה אבנורמלית
חובה	חובה	4	שנתי	ג	פסיכולוגיה התפתחותית
-	חובה	2	סמס'	ג	פסיכופתולוגיה במבט התפתחותי
חובה	חובה	2	סמס'	ג	תפיסה
6 נ"ז	12 נ"ז	6/12	שנתי	ג	סמינר מחקר
16 נ"ז	30 נ"ז				סה"כ חובה נדרש

קורסי בחירה לשנה ג'

שם הקורס		שנה	סמס'	נ"ז	המסלול הנבחר	
					חד-חוגי	דו-חוגי
העיזן הפוסט טראומטי		ג	סמס'	2	בחירה	בחירה
התנסות בשדה		ג	שנתי	2/4	4 נ"ז בחירה	2 נ"ז בחירה
כרונו-פסיכולוגיה		ג	שנתי	4	בחירה	בחירה
למידה		ג	סמס'	2	חובה	בחירה
מבוא לפסיכולוגיה של גורמי אנוש		ג	סמס'	2	חובה	בחירה
מינקות לבגרות: תהליכי היקשרות לאורך מעגל החיים		ג	סמס'	2	חובה	בחירה
"פסיכולוגיה בדרכים" – הפסיכולוגיה של נהיגה		ג	סמס'	2	בחירה	בחירה
פסיכולוגיה חיובית: תיאוריה ויישום		ג	סמס'	2	בחירה	בחירה
פסיכולוגיה של נשים		ג	סמס'	4	בחירה	-
פסיכופתולוגיה במבט התפתחותי		ג	סמס'	2	חובה	בחירה
פרקים נבחרים בהשמנת ילדים (מקוון)		ב	סמס'	2	בחירה	-
פתולוגיות מוחיות והשפעתן על ההתנהגות		ג	סמס'	2	בחירה	בחירה
שיטות התערבות לטיפול בפסיכו-טראומה		ג	סמס'	2	בחירה	בחירה
סה"כ בחירה נדרש					10 נ"ז	4 נ"ז

תקצירים:

דחק וחוסן

א. 5533102 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה מהווה תנאי קדם להשתתפות בסמינריון (או קורס שנתי לקחת אותו במקביל) להשתתפות בסמינריון "התמודדות עם מצבי דחק" בשנה ג'. הקורס עוסק במרכיבים השונים המאפיינים מצבי דחק, וכיצד מצבים אלה משפיעים על מבוגרים וילדים, כמו גם במושג החוסן ברמה האישית, קהילתית ולאומית. נלמד על הגישות או התיאוריות הבולטות למצבי דחק ולחוסן. נלמד להבחין בין מצבי דחק של חיי יום-יום לבין מצבי דחק חמורים (או כפי שהם מכונים לעיתים מצבי חירום או אירועים טראומטיים). נושאי הקורס כוללים: השפעות פיזיות ופסיכולוגיות של מצבי דחק, הקשר בין דחק למחלות, הפרעת הסתגלות, תסמונת פוסט טראומטית (הדגמה ודגש על תגובת הקרב),

גדילה פוסט-טראומטית ומושגי החוסן (אישי, קהילתי ולאומי). בחלק האחרון נעסוק בדרכי התמודדות עם מצבי הדחק השונים ובתכניות מניעה.

ד"ר סיון רז

הורמונים, מוח והתנהגות

ב. 5612101 2 ש"ס, 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכו-פיזיולוגיה

הקורס נועד לערוך היכרות עם התחום של "ניו-רואנודוקרינולוגיה" העוסק בבחינת יחסי הגומלין המורכבים בין מערכת העצבים למערכת האנדוקרינית (הורמונלית), והשפעותיהן המשולבות על ההתנהגות האנושית הנורמלית והפתולוגית. תחילה ייסקרו היבטים אנטומיים ותפקודיים של המערכת האנדוקרינית - הכרת הבלוטות האנדוקריניות, ההורמונים האופייניים לכל אחת והשפעות ההורמונים על תחומי תפקוד מגוונים. בהמשך יושם הדגש על מערכות הקשרים בין מנגנונים עצביים (מרכזיים והיקפיים) לבין מנגנונים הורמונאליים. נבחן קשרים אלה בהקשר להתנהגות מינית (התפתחות מינית משלב העוברות ואילך, פוריות, התנהגות הורות, זהות מינית), תוקפנות, מצבי לחץ ודחק, מטבוליזם ועוד.

ד"ר בת אל חזן לירן

הכרת מסגרות החינוך המיוחד *

ד"ר אורלי דהאן

ס. 6033925 4 ש"ס, 4 נ"ז

גב' פנינה איזנברג

קורס בחירה - קדם לקורס התנסות בשדה

הסטודנט יכיר מגוון מסגרות חינוכיות, טיפוליות ושיקומיות, המיועדות לאוכלוסיות שונות המזוהות עם החינוך המיוחד (פיגור שכלי, ליקויי למידה, הפרעות התנהגותיות, הפרעות אישיות, אוטיזם, ליקויי חושים ועוד). הסטודנט יתוודע לבעלי תפקידים שונים העובדים במסגרות אלה ומשתייכים לתחומי הוראה, טיפול או ריפוי שונים (קציני מבחן, עובדים סוציאליים, מרפאים בעיסוק, מרפאים במוסיקה ועוד).

* הקורס מיועד למסלול החד-חוגי בלבד וייכלל בתוכנית כקורס בחירה מחוגים אחרים.

ד"ר יוחאי עתריה

העידן הפוסט-טראומטי

ס. 5633102 2 ש"ס, 2 נ"ז

קורס זה ידון בטראומה במובן הרחב ביותר. בחלק הראשון של הקורס נעקוב אחר התפתחות מושג הטראומה מהמאה ה-19 ועד היום. נדון לעומק בסימפטומים השונים ונציג מודלים שונים שמסבירים התפתחות סימפטומים אלו – מפרויד ועד ון-דר קולק לרבות גישות שהתפתחו בשני העשורים השונים. בחלק השני נסקור גישות טיפוליות שונות. בחלק השלישי של הקורס נבחן את אחת הבעיות המרכזיות בכל מה שנוגע לחוויה הטראומטית. בחלקו האחרון של הקורס נבחן אופנים שונים בהם הטראומה מיוצגת בתרבות הפופולארית בעיקר דרך סרטי מופת בתחום.

התודעה והמוח – אתגרים במאה ה- 21

ד"ר יוחאי עתריה

ס. 5622113 שש"ס 2 נ"ז

"אני חושב משמע אני קיים" - משפט זה, שנוסח לפני 350 שנה ע"י דקארט, מסרב לגווע וניצב בפתח המרוץ המדעי לעבר הבנת התודעה האנושית. בשנת 1995, טען דויד צ'למס (Chalmers) במאמרו המכונן "Facing up to the problem of consciousness" שהמדע, כפי שהוא היום, אינו מסוגל להסביר את התודעה. ה"בעיה הקשה בחקר התודעה", כך מתברר, איננה בעיה "חדשה" כי אם גלגול של בעיה פילוסופית ידועה - הבעיה הפסיכופיזית. השאלה על כל פנים נותרה אותה שאלה: האם ניתן להבין את החוויה הסובייקטיבית בכלים "אובייקטיביים", או לחילופין, האם הפסיקה שאנו מכירים מצליחה להסביר את החוויה הסובייקטיבית מבלי לבטל אותה. בעידן הזה, כך נראה, בעיה זו התגלגלה לניסוי המחשבתי "מוח בצנצנת", לאמור, השאלה הפכה להיות האם ניתן לעשות דוקציה של התודעה לפעילות מוחית גרידא. קורס זה יחל בהגדרת הבעיה הפסיכופיזית, בחלק השני של הקורס נתמקד בהגדרה של "הבעיה הקשה בחקר התודעה" ואילו בחלק השלישי נבחן האם חקר המוח אכן מצליח להתמודד עם בעיה זו.

התנסות בשדה למסלול חד-חוגי

ד"ר בת אל חזן לירן

ש. 5623105 3 + 3 שש"ס, 4 נ"ז

ק. הכרת מסגרות החינוך המיוחד, מבוא לפסיכולוגיה

מטרת הקורס לאפשר לסטודנטים להשתלב בעבודה יישומית בתחומים שונים של הפסיכולוגיה, תוך התמקדות באוכלוסיית יעד ספציפית. עיקר ההתנסות תעשה דרך ליווי אישי או קבוצתי, דרך תהליך של הדרכה, הן במסגרת השדה והן במכללה. דגש יושם על תהליך יצירת קשר והבנת תהליכים אישיים ובינאישיים. הסטודנט ישולב במקום ההתנסות למשך 6 שעות שבועיות ויקבל הדרכה במכללה. הקורס מתבצע במסגרת החוג לחינוך.

התנסות בשדה למסלול דו-חוגי

ד"ר בת אל חזן לירן

ש. 5523105 2 + 2 שש"ס, 2 נ"ז

תקציר מופיע מעלה

התערבויות ראשוניות במצבי דחק וחירום

ד"ר משה פרחי

א. 5033302 – 2 שש"ס 2 נ"ז ש'

בקורס יילמדו התהליכים הפסיכולוגיים והנוירולוגיים המובלים להערכת אירוע כטראומה. בהמשך יילמדו תסמיני הטראומה השונים כאשר לאחריהם יילמדו עקרונות העזרה הראשונה הנפשית (Psychological First Aid – PFA) המבוססים על מודל ה-SIX C's, מודל מעש"ה ומודל יהל"ם

המופעלים בעת אירועי דחק/אסון, או במצבי חירום שבהם יש צורך בסיוע רגשי ראשוני לנפגעים. בנוסף יעסוק הקורס בקבלת החלטות במצבי דחק ועקרונות הסיוע למסייעים תוך הדגשת ההיבטים הנורופסיכולוגים של תפקוד המסייע בחירום.

חקר המוח הרגשי

ס. 5523109 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק במערכות מוחיות המתווכות את ההתנהגויות הרגשיות התפקודיות ביונקים. יסקרו הגורמים העצביים של רגשות בבני-האדם ובבעלי-החיים, כמו גם המסגרות המחקריות הדרושות לחקר מערכות מוח העוסקות ברגש. בין הנושאים הנידונים ייבחנו מערכות הנאה ופחד, המקורות לזעם וכעס ומערכות המתווכות טיפול בצאצאים, אובדן ומשחק. הקורס יוצג תוך שימוש בידע נורו-אנטומי, נורו-פיסיולוגי ונורו-כימי רלוונטי.

כרונו-פסיכולוגיה

ש. 5533107 שש"ס 4 שש"ס 4 נ"ז

הקורס יעסוק בשאלות בנושאים הבאים: למה אנחנו ישנים? מהי שינה? כיצד אנחנו מגדירים ובודקים שינה תקינה? מהן הפרעות השינה? כיצד מסווגים ומאבחנים אותן וכיצד מטפלים בהפרעות שינה? מהו שעון ביולוגי וכיצד הוא משפיע עלינו? היכן הוא נמצא? מהן הפרעות בשעון הביולוגי וכיצד מאבחנים ומטפלים בהפרעות במחזוריות של שינה וערות. כיצד אור יכול לכוון ולכיייל את השעון הביולוגי ומצד שני לשבש אותו? מה זה "זיהום אור" ואיך הוא משפיע עלינו? מה הקשר בין הפרעות שינה וחוסך שינה והפרעות פסיכולוגיות (חרדה, דכאון, הפרעה דו-קוטבית, דכאון חורף וכו')? מה הקשר בין הפרעות בתזמון שינה ושעון ביולוגי והפרעות פסיכולוגיות. האם קיימים הבדלים מגדריים, תרבותיים וחברתיים מבחינה מחזוריות של זמן? מה דומה ושוונה בין המינים ובין חברות ותרבותיות בהתייחסות לזמן, לתקופה ולמחזור החיים? תיאוריות וגישות הרואות במעגל החיים קשר לקונפליקטים ומשברים פסיכולוגיים? האם למחזוריות תקופתית (שבועית, חודשית ועונתית) יש השפעה על המצב הרגשי, הקוגניטיבי וההתנהגותי שלנו? למה אנחנו חולמים שאנחנו ישנים? תיאוריות וגישות לחלימה וניתוח חלומות. מה הקשר בין חלימה והמצב הרגשי ומה יש לפרויד להגיד על זה? מחקר פסיכולוגי בשילוב גישות כרונו-ביולוגיות: כיצד משלבים מחקר פסיכולוגי תוך התייחסות למחזוריות כרונוביולוגית.

למידה

ס. 5533201 שש"ס 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, קורסי שנה ב'

הקורס יתמקד בהתפתחות המחקר ועקרונות הלמידה והזיכרון הממלאים תפקיד מרכזי בדפוסי ההתנהגות בבני אדם ובבעלי חיים כאחד. הקורס יסקור את חקר התופעות מנקודת מבט אבולוציונית החל מהרמה הבסיסית ועד ליכולות מורכבות בבני אדם ובע"ח. דגש יושם על ההסקה ממחקר בבע"ח ויישומו בהבנת התופעות בבני-אדם. במסגרת הקורס נעסוק בלמידה וזיכרון הן ברמה העצבית והן ברמה ההתנהגותית תוך התייחסות להשפעות הסביבתיות-חברתיות-תרבותיות.

מבוא לסטטיסטיקה

ד"ר מרינה גורושיט

ש. 5513109 + 2 שש"ס, 6 נ"ז

הקורס יעסוק בשיטות הסטטיסטיות המקובלות בפסיכולוגיה תוך התמקדות בסטטיסטיקה תיאורית: מושגי יסוד, משתנים, סולמות מדידה, אופן הצגת נתונים, מדדי מרכז (שכיח, חציון וממוצע), מדדי פיזור (טווח, טווח בין רבעוני, שונות וסטיות תקן) ומדדי מיקום יחסי (מאזן וציוני תקן), בהסתברות: מאורעות במרחב המדגם, חיתוך, איחוד ותלות בין מאורעות, הסתברות מותנית ומשפט בייס, ובסטטיסטיקה הסקתית: התפלגות נורמלית, התפלגות דגימה, בדיקת השערות וטעויות הסקה, מדדי קשר (חי בריבוע, ספירמן ופירסון), מדדי ניבוי (רגרסיה) ומבחני השערה פרמטריים וא-פרמטריים (מבחני T, מאן וויטני, ווילקוקסון ומבחני F).

מבוא לסטטיסטיקה - תרגיל

מר צביקה אופיר

ש. 5513104-1 שש"ס, 0 נ"ז

ש. 5513104-2 שש"ס, 0 נ"ז

תרגיל בסטטיסטיקה מתקיים בקבוצות ומשמש ככלי עזר לקורס המבוא. במסגרת התרגיל יילמדו ויתורגלו נושאי הקורס תוך לימוד השימוש בתכנה הסטטיסטית SPSS. במסגרת התרגיל יינתנו מטלות שיהיו חלק מהציון הסופי בקורס.

מבוא לפילוסופיה של המדע

ד"ר אלי פיטקובסקי

ס. 5523115 שש"ס, 2 נ"ז

'מה הופך תחום מסוים למדעי?', 'האם המדע מעניק לנו גישה ישירה אל האמת?', 'מה הקשר בין המדע לבין הניסיון?', 'כיצד המדע מתקדם?', 'האם המדע הוא גוף-ידע שהולך ומצטבר?' הקורס יעסוק בשאלות אלה, וביחס בינן לבין גישות וניסויים קלאסיים בפסיכולוגיה. במהלך הקורס נעסוק במושגי מפתח כמו 'הסבר מדעי', 'אישוש', 'הפרכה', 'היפותיזה', 'פרדיגמה' ו-'חוק-טבע', ונכיר גישות מפתיעות ומאתגרות בנוגע לשאלות שבפתיחה. המטרה היא, בין השאר, להעניק לסטודנטים נקודת מבט בקורתית על תחומי המחקר שלהם.

מבוא לפסיכולוגיה

ד"ר עומר הורוביץ

ש. 5513108 2 + 2 שש"ס, 5 נ"ז

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה ועם המושגים המרכזיים של כל אחד מהתחומים הללו. הקורס יעסוק בשאלות המרכזיות שעליהן מנסה הפסיכולוגיה לענות מנקודות ראות מחקריות, תיאורטיות ויישומיות. הקורס מבוסס על ספר חובה המשמש כבסיס לקורס זה בחלק גדול מהאוניברסיטאות בעולם.

מבוא לפסיכולוגיה – תרגיל

גב' אלה דרור

ש. 5513102-1 1 שש"ס, 0 נ"ז

ש. 5513102-2 1 שש"ס, 0 נ"ז

מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב והמגוון של קורס זה. התרגילים יתקיימו במסגרת של קבוצות קטנות והוא נועד להעמיק את הידע הנלמד בשיעור תוך הסתמכות על חומר ביבליוגרפי רלוונטי. במסגרת התרגיל יינתנו מטלות שיהוו חלק מהציון הסופי של הקורס.

מבוא לפסיכולוגיה קלינית

ד"ר גליה אנקורי

ס. 5533108 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה מהווה מבוא לתחום הפסיכולוגיה הקלינית והפסיכותרפיה. סטודנטים/ות יחשפו לגישות תיאורטיות שונות בתחום הטיפול הנפשי והרגשי במבוגרים ונוער, ביניהן הגישה הפסיכואנליטית, הקוגניטיבית-התנהגותית, והמערכתית-משפחתית. נעסוק במושגים ובהנחות היסוד של כל תיאוריה, ובאופן בו הם משתקפים בעבודה הטיפולית של הפסיכולוג/ית הקלינית.

מבוא לפסיכולוגיה של גורמי אנוש

ד"ר הדס מרציאנו

ס. 5533117 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יסקור את היכולות והמגבלות של הקוגניציה האנושית (קשב, תפיסה, קבלת החלטות וכן הלאה) כדי ללמוד כיצד יש לתכנן מערכות לשימוש האדם, המותאמות עד כמה שניתן ליכולות ולמגבלות אלו. ילמדו שיטות מחקר שונות בפסיכולוגיה של גורמי אנוש, תוך הדגמה מתחומים מגוונים כגון, ממשק אדם-מכונה, ממשק אדם-מחשב, תצוגות, עבודה מול מערכות אוטומטיות וחצי אוטומטיות, גורמי אנוש בנהיגה, ועוד.

מבחנים פסיכולוגיים

ד"ר נעם קרש

ס. 5522111 2 שש"ס, 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה

למבחני הערכה ומדידה פסיכולוגיים קיים תפקיד חשוב בשדה הקליני, התעסוקתי והמחקרי בפסיכולוגיה. בקורס יוצגו ההקשרים ההיסטוריים והתרבותיים להתפתחות מבחני הערכה ומדידה פסיכולוגיים, ילמדו מתודולוגיות שונות בפסיכומטריקה ותתאפשר היכרות עם מבחנים פסיכולוגיים נפוצים בשדה הקליני והתעסוקתי (לדוגמה, מבחני אישיות, מבחני אינטליגנציה, מבחנים תעסוקתיים ומבחנים השלכתיים).

מבוא לפסיכופיזיולוגיה

ד"ר סיון רז

ש. 5513105 3 + 3 שש"ס 5 נ"ז שיעור + מעבדה

הקורס סוקר את היחסים בין מוח והתנהגות, והוא מיועד להקנות ידע בסיסי ביסודות נירור-אנטומיים ונירור-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים. הסטודנט ייחשף לטווח נרחב של נושאים, ממנגנונים תאיים ועד פסיכופתולוגיה באדם. בתחילה ייסקרו נושאי יסוד כגון מבנה ותפקוד נירונים, הולכה עצבית, תהליכים סינפטיים, פסיכו-פרמקולוגיה בסיסית, אנטומיה ותפקוד מוחי ושיטות בחקר המוח. בהמשך נתמקד במנגנונים מוחיים של תחושה ותפיסה (מערכת הראיה), לטרליזציה ושפה, הורמונים והתנהגות מינית, למידה וזיכרון, ופסיכופתולוגיה. דגש מיוחד יושם על התהליך המחקרי. הסטודנטים לא רק ילמדו נושאים ספציפיים, אלא גם כיצד מחקר מעבדתי מספק מידע על האינטראקציות בין מוח והתנהגות ומוביל ליישום קליני.

מחקר מודרך

מרצי החוג

ש. 5521111 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה

מטרת הקורס להעניק הזדמנות לסטודנטים לתואר ראשון להתנסות בעבודת מחקר ולהשתלב בפרויקטים מחקריים הנערכים בחוג, כדי להעמיק את הבנתם לגבי הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית ומחקרית. הקורס מאפשר היכרות מעמיקה יותר בין סטודנטים לחוקרים, ואיתור מוקדם של סטודנטים מבטיחים לתארים מתקדמים. הקורס כולל חשיפה לעולם תוכן שבו עוסק החוקר דרך קריאה מודרכת, והתנסות בביצוע מחקר בפועל דרך מחקר מודרך. הקורס מונחה על ידי חברי הסגל מהחוג לפסיכולוגיה. בתחילת השנה תפרסם מזכירות החוג רשימה של החוקרים בחוג, ועל הסטודנטים ליצור קשר עימם כדי לבדוק את אפשרות ההרשמה לקורס. ההרשמה לקורס אפשרית רק באישור חבר הסגל שאתו יעבוד הסטודנט. חובות הקורס כוללות הקדשת זמן לעבודת המחקר המונחית, וכן הגשת דו"ח בסיום הסמסטר, כפי שיסוכם מראש בין הסטודנט למנחה הקורס. טווח השעות הנדרש מהסטודנטים בקורס זה הוא בין 34 ל-40. מנחה הקורס יעניק לסטודנט מסגרת שבתוכה ייחשף לתחום מחקר ולפעילות מחקרית בדרך שתקדם את לימודיו ואת התפתחותו המקצועית. בסיום הקורס ייתן המורה ציון "עובר" למי שעמד בכל דרישות הקורס. ציון זה יזכה את הסטודנט בשתי נקודות זכות.

מינקות לבגרות: תהליכי היקשרות לאורך מעגל החיים ד"ר אורה אביעזר

ס. 5523111 2 ש"ס, 2 נ"ז

הקשרים הראשוניים שאנו יוצרים עם האנשים המטפלים בנו מן הינקות, וההתנסויות שלנו עימם מעצבים את התפיסה העצמית שלנו ואת התפיסה של מערכות יחסים עם אחרים, ומשפיעים על הסתגלויות מאוחרות ועל עיצוב האישיות המתפתחת עד לבגרות. בקורס נשתמש במודל ההתקשרות (attachment theory) ובממצאים אמפיריים רלבנטיים כדי לבחון מושגים נבחרים בנוגע להתפתחות נורמטיבית של קשרים בין ילדים למבוגרים (הורים, מורים ומחנכים אחרים), וכן קשיים התפתחותיים הנגזרים מתהליכי היקשרות לא בטוחים, או מהפרעות בתהליך ההיקשרות הבסיסי.

מעבדה ניסויית ד"ר נעם קרש

ד"ר הירסטון אילנה

ש. 5523104-1 + 2 ש"ס 4 נ"ז

ש. 5523104-2 + 2 ש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה

קורס זה מיועד להכשיר את הסטודנטים לקריאה, להבנה ולכתיבה של מחקר בסגנון האקדמי המקובל בעולם (סגנון APA). במהלך הסמסטר הראשון נתמקד בהבנה וניתוח של מבנה המאמר המחקרי ובסגנון הכתיבה של כל אחד מחלקי המאמר: מבוא, שיטה, תוצאות, דיון ורשימת מקורות. הסטודנטים יכתבו פרק מבוא ופרקי תוצאות ודיון כמטלות במהלך הסמסטר. במהלך הסמסטר השני ילמדו הסטודנטים לנתח ולהעריך מערכי מחקר שונים ויבצעו מחקר כיתתי או "מיני מחקרים" אישיים אותם יסכמו במאמר מחקרי אישי או בזוגות (דו"ח ניסוי).

נוירו-פסיכיאטריה בראי הקולנוע ד"ר אילנה הירסטון

א. 5633223 2 ש"ס, 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכופיזיולוגיה

הקורס יתמקד במספר מצומצם של הפרעות פסיכיאטריות, כשהמטרה היא להיחשף למורכבות ולשונוות ההתנהגותית ולגבש פתרונות טיפוליים המתמודדים עם מורכבות זו. הקורס ישלב הרצאות פרונטליות, הצגת מקרה על פי סרט, ובחירת שיטת טיפול. הסרטים יתמקדו על מבחר מצומצם של הפרעות פסיכיאטריות ונוירולוגיות שילמדו בקורס.

סטטיסטיקה למתקדמים ד"ר מרינה גורושיט

ב. 5522107 2 ש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר סמס' א'

הקורס מיועד להקנות למשתתפים היכרות ומיומנויות בסיסיות בשיטות סטטיסטיות מתקדמות תוך דגש על סטטיסטיקה רב משתנית. הקורס עוסק במודלים מורכבים המיועדים לתאר עולם חברתי מורכב: גרסיה ליניארית מרובת משתנים, מודלים של תיווך ומיתון, ניתוח גורמים. בנוסף לביצוע שיטות אלה, הקורס מלמד כיצד לדווח על תוצאות של ניתוחים אלה בדוח מחקר וכן כיצד לקרוא ולהבין מחקרים אחרים המדווחים על תוצאות המודלים הנ"ל.

סמינר מחקר – היבטים של חרדה, איכות חיים ופיזיולוגיה ד"ר עומר הורוביץ

ש. 5533235 2 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פטור באנגלית

הסמינריון יעסוק ביחסים העדינים שבין חוויית חרדה (תכונתית ומצבית) ואיכות חיים (wellbeing) לבין תפקודים פיזיולוגיים בסיסיים בטווח החיים. המחקר בקורס יתבסס על שאלונים ובחינת הקשרים בין משתנים שונים הנדונים במסגרת הסמינר לבין מדידות של תפקודים פיזיולוגיים היקפיים בסיסיים (דופק, קצב לב, מוליכות עורית וזרימת דם בעורקי הלב). במהלך הקורס יוצג הרקע התיאורטי והמעשי הנדרש לביצוע מחקר; החל מאיסוף הרקע והמידע הנדרש לביסוס המחקר וכלה במטלות הכתיבה הנאותות. כמו כן, יוצגו הכלים השונים בהם נעשה שימוש בקורס, דרך ניתוחם והצגתם באופן אקדמי.

סמינר מחקר - מצבי דחק (stress) וחוסן פרופ' שאול קמחי

ש. 5533114 2 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פטור באנגלית

קורס זה נועד להכנה מקיפה וליווי הסטודנטים בכתיבת עבודה סמינריונית בתחום הרחב של מצבי דחק. הסמינריון מיועד להיות מחקר עצמאי (כמותני או איכותני) שייכתב כדו"ח מחקר על פי כללי הכתיבה האקדמית המקובלים (APA). במהלך הסמסטר הראשון כל סטודנט יבחר נושא לעבודה סמינריונית מחקרית. הסטודנטים יכתבו הצעת מחקר (שם העבודה, עיקרי המבוא, שיטה, רשימת מקורות). נושא העבודה יכול לכלול כל נושא שיש לו הקשר ברור לדחק: הן דחק יום-יומי והן מצבי דחק יוצאי דופן (מלחמה, אסונות וכו'). בסמסטר הראשון יתקיימו מפגשים שבועיים שבהם יציגו המשתתפים נושאים נבחרים מתחום הדחק. בתחילת סמסטר ב' יציגו המשתתפים את הצעות המחקר בפני משתתפי הסמינר (רפרט). ההצגה של הצעות המחקר וההשתתפות בשיעורים אלה הן חובה. בהמשך הסמסטר יתקיימו פגישות פרטניות להנחיית העבודה הסמינריונית.

סמינר מחקר - פנומנולוגיה של הפסיכולוגיה - להבין את האדם מבפנים

ש. 5633208 2 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ד"ר יוחאי עתריה

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פטור באנגלית
סמינר זה יתמקד בהצגת המתודולוגיה הפנומנולוגית במחקר הפסיכולוגי ככזו שמאפשרת לנו לייצר תובנות עומק על האדם כחלק מהעולם. כאמור, הפסיכולוגיה מנסה להבין תהליכים מנקודת מבט אובייקטיבית - מבחינים פסיכופיזיים, שאלונים ואפילו ראיונות אינטרוספקטיביים, כולם מנסים לאמץ נקודת מבט חיצונית על האדם. בסמינר זה נתמקד בהבנת החוויה הפנימית של האדם מבפנים - החוויה בגוף ראשון. אך המחקר הפנומנולוגי לא נעצר בנקודה זו אלא מנסה לעבור מרמת התיאור של החוויה הסובייקטיבית להגדרה של מכניזמים קוגניטיביים שונים (בנקודת הקצה מכניזמים אלו אמורים להיות בדיאלוג עם חקר מוח שממקם מכניזמים קוגניטיביים באזורים מסוימים במוח). בין היתר נבחן פתולוגיות שונות בדגש על פוסט-טראומה, דפרסונליזציה, סכיזופרניה, התנהגות של פגיעה בעצמי ועוד. מי שיבחר במחקר אמפירי מנקודת מבט פנומנולוגית יעסוק במקרה בוחן בודד.

ד"ר אילנה הירסטון

סמינר מחקר – רגשות וויסות רגשות

ש. 5533207 2 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכופיזיולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פסיכולוגיה קוגניטיבית, פטור באנגלית

בקורס זה נלמד כיצד רגשות באים לידי ביטוי ומשפיעים על התנהגות. נבחן רגשות וויסות רגשות בכמה היבטים כולל הבסיס הפיזיולוגי, ההתנהגותי, והקוגניטיבי. מטרת העבודה המעשית תהיה ללמוד על וליישם כלים הקיימים בחקר רגשות לביצוע מחקר. מטרת הסמינר היא לרכוש הבנה ויכולת לבצע מחקר בתחום חקר הרגשות.

ד"ר מירב חן

סמינר מחקר - תהליכים רגשיים בלמידה

ש. 5533232 2 + 2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מעבדה ניסויית, שיטות מחקר, פטור באנגלית
סטודנטים יקבלו הזדמנות לחקור תהליכים כגון מוטיבציה, אינטליגנציה רגשית, דחיינות, פרפקציוניזם, מסוגלות עצמית, וויסות עצמי ותהליכים רגשיים אחרים, המעורבים בתהליכי למידה בהשכלה הגבוהה. סטודנטים יתנסו בגישות מחקר כמותניות ומשולבות, במעבדה ובשדה, ויגישו בתום הלימודים את עבודת סמינריון מחקרי מפורטת שתהווה את עבודת הסיום לתואר הראשון בפסיכולוגיה.

פרופ' שאול קמחי

פסיכולוגיה אבנורמלית

ש. 5533109 4 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

הקורס נועד להקנות מושגי-יסוד והיכרות עם הפרעות הנפש הבולטות. במסגרת הקורס נלמד את החלוקה המקובלת של ההפרעות השונות והסימפטומים העיקריים המאפיינים כל אחת מהן, על פי ה-DSM (ספר הדיאגנוזות הפסיכיאטרי המקובל בעולם). ההפרעות תוצגנה תוך התייחסות לסימפטומים האופייניים ולמחקרים העוסקים בגורמים השונים להפרעה: ביולוגים, פסיכו- חברתיים וסביבתיים. נושאי הקורס כוללים מבוא להפרעות נפשיות, מצבי דחק ובריאות, הפרעות הסתגלות, הפרעות פוסט-טראומטיות, הפרעות חרדה, הפרעות מצב רוח, סימפטומים סומטיים והפרעות דיסוציאטיביות, הפרעות אכילה והשמנת יתר, הפרעות אישיות, סמים והתמכרויות, הפרעות בתפקוד מיני וסטיות מיניות, סכיזופרניה והפרעה פסיכוטיות, הפרעות נירו-קוגניטיביות והפרעות אופייניות לילדים ומתבגרים.

ד"ר הדס מרציאנו

"פסיכולוגיה בדרכים" - הפסיכולוגיה של נהיגה

ס. 5533103 2 שש"ס 2 נ"ז

הקורס יציג וידון בממצאים מחקרניים מהעשור האחרון, שנוגעים להתנהגות של נהגים ומשתמשי דרך אחרים, תוך התמקדות בנקודות המבט של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית והחברתית. מטרת הקורס הן לחשוף את הלומדים לידע התיאורטי והיישומי ולסייע להם לפתח רעיונות מחקרניים חדשים משלהם, שנוגעים לשאלות רלוונטיות להתנהגות נהגים ו/או משתמשי דרך אחרים, הן בעידן הנוכחי והן לעתיד לבוא, עם הפנים לפתוח "רכב אוטונומי".

ד"ר אורה אביעזר

פסיכולוגיה התפתחותית

ש. 5523101 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה עוסק בהיבטים השונים של התפתחות האדם מהיבטים רגשיים, חברתיים וקוגניטיביים. הקורס יבחן סוגיות מרכזיות שעניינן כיצד ומדוע אספקטים שונים של תפקוד האדם מתפתחים ומשתנים במהלך החיים. הקורס יפגיש את הסטודנטים עם תיאוריות התפתחותיות מרכזיות. בין השאר יסקרו בהרחבה התיאוריות של פיאז'ה וויגוצקי, קולברג, אריקסון ובולבי. התיאוריות ייבחנו מנקודות ראות שונות: ביסוס מחקרי, ביקורת מדעית וגישות אלטרנטיביות. בקורס יושם דגש על תהליכים התפתחותיים מרכזיים, יחסי הורים ילדים, ועל הקשרים בין תרבות, סוציאליזציה והתפתחות הילד.

ד"ר נעם קרש

פסיכולוגיה חברתית

ש. 5523106 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה מציג גישות, תיאוריות ומחקרים אשר עוסקים באופן בו החברה האנושית האמיתית, המשוערת והמדומיינת שסביבנו משפיעה על מחשבותינו, רגשותינו והתנהגותנו. נושאי הקורס כוללים, בין השאר: קוגניציה חברתית, תפיסה עצמית, עמדות ושכנוע, יחסים בין אישיים, רגשות, תהליכים קבוצתיים, התנהגות פרו-חברתית יחסים בין-קבוצתיים, מנהיגות והתנהגות אנטי-חברתית.

פרופ' משה זיידנר

פסיכולוגיה חיובית: תיאוריה ויישום

ס. 5533203 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרות הקורס לספק בסיס ידע רחב, תיאורטי ואמפירי, בכל הנוגע לפסיכולוגיה של האושר וכל מה שחיובי בחיים, ע"י דגימת נושאים נבחרים מתוך מרחב המדגם של התחום. בין הנושאים בהם נעסוק נמנים: מודלים של חיים מיטביים, רגשות חיוביות, אושר ורווחה אישית, אהבה, מערכות יחסים חיוביות, קוגניציות חיוביות, הנעה חיובית, אינטליגנציה רגשית, יצירתיות, מחוננות, התנהגויות המקדמות בריאות חיובית, התערבויות בית ספריות.

ד"ר נעם קרש

פסיכולוגיה קוגניטיבית

ש. 5523112 2 + 2 שש"ס 4 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכופיזיולוגיה, שיטות מחקר סמסטר א'

מהי קוגניציה? איך היא נחקרת? מה ידוע ומה טרם ידוע? מטרת הקורס להפגיש את הסטודנטים עם הפסיכולוגיה הקוגניטיבית תוך הקניית ידע הקיים ובעיות המחקר עמן מתמודדים החוקרים בחפוש פתרון לשאלות שטרם נפתרו. במהלך הקורס ינותח הקשר שבין קוגניציה להתנהגות תוך דגש על תהליכי זיכרון, תפיסה וקשב. למרות החלוקה המלאכותית לשלוש חטיבות מוקד, אין מדובר בתהליכים מבודדים אלא במערכת אחת של תהליכים שיש בתוכה קשרי גומלין. הגישה המרכזית שתוצג בקורס הינה גישת "עיבוד המידע", אם זאת אין בכך לרמז על דחייה של גישות אחרות או פסילתן. הקורס הינו קורס בסיסי וראשוני ומי שיבחר להעמיק את עולם הידע שלו בתחום צעיר ותוסס בעולם המדעי יעשה זאת בהמשך לימודיו לתואר ראשון או בתארים מתקדמים.

ד"ר נעם קרש

פסיכולוגיה של שליטה והשפעה

ס. 5533104 2 שש"ס, 2 נ"ז

חווית השליטה על הגוף ועל המציאות החיצונית ("I did X") נקראת בספרות "תחושת סוכנות" (The sense of agency). העניין המחקרי בתחום תפס תאוצה בשני העשורים האחרונים בעיקר כתוצאה מהאפשרות לחקור כיצד המיינד\מוח מייצג את "עצמי הגופני" ואת תוצאות הפעולה שלו. הקורס יעסוק במנגנונים וההשלכות של אותה חווית (חוסר) שליטה. אופי הקורס יהיה

אינטרדיסציפלינארי וישלב פרספקטיבות מתחום הפסיכולוגיה החברתית, הקוגניטיבית, מדעי המוח והפילוסופיה של המינד. מבין הנושאים שהקורס יעסוק בהם: מהו ה"עצמי", בחירה חופשית, תפקידה של התודעה, אחריות מוסרית, הפרעות בשליטה, חוסר אונים, תחושת חוסר בעלות על הגוף ועוד.

גב' רויטל תמרי

פסיכופתולוגיה במבט התפתחותי

ס. 5633205 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה אבנורמלית סמס' א'

פסיכופתולוגיה התפתחותית היא תחום מחקר חדש יחסית המגדיר פסיכופתולוגיה כתוצאה התפתחותית של הסתגלות לקויה (Strauf., 1997), ועוסק ביחסי הגומלין בין גורמים ביולוגיים, פסיכולוגיים וסביבתיים כמסגרת המסבירה מסלולי התפתחות נורמטיביים ופתולוגיים. בחלקו הראשון של הקורס ילמדו מודלים תאורטיים מבוססי מחקר העוסקים בזיהוי והבנה של נתיבי התפתחות שונים המנבאים הסתגלות לקויה למשל:

diatatheis-stress model (Cascade model; Differential Susceptibility:

בחלקו השני של הקורס ילמדו מחקרים אשר מציעים הסבר התפתחותי אמפירי לתופעות פתולוגיות שונות כגון התנהגות אנטי-סוציאלית, דיכאון, הפרעות קשב, שימוש בסמים. יושם דגש על הבנת המתודולוגיה המחקרית ועל דיון ביישום הקליני של הממצאים.

פרופ' מוריה גולן

פרקים נבחרים בהשמנת ילדים

ס. 3011004 2 שש"ס 2 נ"ז

קורס זה הוא קורס מקוון החושף את הסטודנטים למושגי יסוד, דרכי מדידת סטטוס משקל בהשמנת ילדים. הקורס יעסוק בממדי התופעה, האטיולוגיה שלה, הביטויים הקליניים שלה ודרכי טיפול מניעה לצד התערבויות קליניות למיגור השמנת ילדים בארץ ובעולם. דגש מיוחד יינתן לדינמיקות משפחתיות ולתפקיד ההורים במניעת סביבה אובסוגנית וקדום אורח חיים בריא בילדים כמו גם בהדרכת הורים מתאימה.

ד"ר סיון רז

פתולוגיות מוחיות והשפעתן על ההתנהגות*

ס. 5523113 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכופיזיולוגיה

מיועד לתלמידים מתקדמים בחוג לפסיכולוגיה שהשלימו את הקורס "מבוא לפסיכופיזיולוגיה" בשנה א'. הקורס נועד להרחיב ולהעמיק את בסיס הידע של הסטודנט ביחסים המורכבים שבין המוח להתנהגות האנושית, הנורמלית והאבנורמלית, ובפרט, לספק חלון הצצה לתוך התחום של

נירופסיכולוגיה קלינית ומחקרית. תחילה ייסקרו בקצרה מגוון פגיעות וליקויים נירולוגיים (כגון: שבץ מוחי, חבלות גולגולתיות, אלצהיימר, גידולים במוח, אפילפסיה, טרשת נפוצה) העומדים בבסיס התפתחותן של תסמונות נירופסיכולוגיות. בהמשך, הדגש יושם על אופן ההתבטאות הקלינית של תסמונות נירופסיכולוגיות מגוונות כגון: ליקויים בתפיסה חזותית, אמנויה, אגנוזיה, אנוסוגנוזיה, אפרקסיה, תסמונת טורט, תסמונת קורקוף, תסמונת הזנחת-צד, תחושות פנטום וליקויים מוטוריים וסנסוריים. הקורס יגע בקצרה גם בשיטות הדמיה תפקודיות ובכלי האבחון הנירופסיכולוגיים.

* מי שלמד בעבר את הקורס נירופתולוגיה ונירופסיכולוגיה לא יכול לקחת קורס זה.

פרופ' מולי להד

שיטות התערבות לטיפול בפסיכו-טראומה

ס. 5633100 2 שש"ס, 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה בוחן את הידע העדכני בהתערבות במצבי דחק וטראומה במבט ביקורתי ועכשווי. הקורס יסקור את החשיבה שקשורה בהבנת הטראומה הנפשית מאז סוף המאה ה-19 ועד ראשית המאה ה-21 תוך הדגשת ההיבטים התורשתיים, פיזיולוגיים, חברתיים פסיכולוגיים ומוסריים בהתבוננות והבנה של התסמונות. לאחר מכן יסקרו שיטות ההתערבות והטיפול ומידת האפקטיביות שלהן כולל הוויכוח על העיתוי המתאים לתחילת ההתערבות. חלקו השלישי של הקורס יעסוק בהדגמת מיומנויות התערבות במצבי דחק וטראומה תוך צפייה בסרטים. הדגש יהיה על היכולת להבין את התופעה ולהכיר את עקרונות הטיפול העדכני בה.

ד"ר מרינה גורושיט

שיטות מחקר

ש. 5523102 2+2 שש"ס 6 נ"ז

ק. מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לפסיכולוגיה, השתתפות במחקרים

הקורס יציג מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקר, ויסקור שיטות מחקר שונות הנהוגות בפסיכולוגיה. ייערך דיון מפורט בהיבטים פילוסופיים ופרדיגמות מעשיות במחקר חברתי, בבדיקת השערות ותיאוריות, בעיות דגימה, קביעת מערכי מחקר, מדידה ותכנון מחקרים ניסויים וכעין-ניסויים. דגש נוסף יושם על הבנה של תהליכי פיתוח ובדיקה של כלי מדידה פסיכולוגיים. במרכז הקורס עיסוק בהיבטים תאורטיים ומעשיים של מהימנות ותוקף במחקר, הערכה ומדידה ואף פרקטיקה פסיכולוגית. הקורס ילווה בתרגיל ובמהלכו הסטודנטים יתנסו בהיבטים המעשיים והיישומיים של החומר הנלמד.

גב' מזל קדוש

שיטות מחקר - תרגיל

ש. 5523103-1 2 שש"ס, 2 נ"ז

ש. 5523103-2 2 שש"ס, 2 נ"ז

תיאוריות אישיות

ד"ר אילנה הירסטון

ש. 5513106 2 + 2 שש"ס 4 נ"ז

קורס זה נועד להקנות הכרות עם תיאוריות אישיות מרכזיות ומושגיהן הבסיסיים. הקורס יתחיל בתיאור של שיטות מחקר הרלוונטיות לתיאוריות אישיות. לאחר מכן, תוצגנה תיאוריות אישיות מהזרמים המרכזיים, כולל הגישה הפסיכואנליטית, ההתנהגותית, הקוגניטיבית, ותיאוריות המדגישות תכונות או נטיות מרכזיות. בנוסף, תוצגנה גישות עכשוויות כגון תפיסה רב-תרבותית ופמיניסטית, וגישות ממדעי המוח. התיאוריות ייבחנו מנקודות ראות שונות: מניעים להתנהגות האדם, התפתחות נורמטיבית ובלתי נורמטיבית, בסיס להתערבות טיפולית, מקור למחקרים וביקורת מדעית.

תפיסה

ד"ר הדס מרציאנו

ס. 5622101 2 שש"ס 2 נ"ז

ק. מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכופיזיולוגיה, קורסי שנה ב'

מהו הקשר בין העולם הסובב אותנו לחוויות שאנו מסווגים כ"תפיסה"? כיצד ניתן לחקור את חוויית התפיסה באופן מדעי? מה הקשר בין תהליכי תפיסה מורכבים (כמו תפיסת תנועה) למידע שעובר למוח דרך החושים? מה ניתן ללמוד מאשליות? הקורס יעסוק בהרחבה בשאלות אלה במטרה להעניק לתלמידים היכרות עם מצב המחקר בנוגע לתפיסה ובסיס למחקר ולמחשבה עצמאית בנושא. החלק הראשון של הקורס יעסוק בפסיכופיזיקה (ובמתודולוגיה וההשלכות של ענף זה) וברקע הנורולוגי. ההמשך יעסוק בתיאוריות שונות לגבי אספקטים שונים של תפיסה לאור השאלות לעיל.